

PROGRAM PROFILAKTYKI
NA ROK SZKOLNY 2016/2017
ZAŁĄCZNIK NR 3
DO STATUTU SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. JANA PAWŁA II W WĘGROWIE

Zatwierdzono na zebraniu rady pedagogicznej dnia 5.09.2016r.

Profilaktyka to proces wspomagający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywania umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom

Zadaniem profilaktyki realizowanej w szkole jest inicjowanie takich działań, które wprowadzają pożądane zmiany w funkcjonowaniu ucznia.

Najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze środowiskiem szkolnym to:

- Przemoc rówieśnicza
- Odrzucenie przez rówieśników
- Słaba więź ze szkołą
- Brak kontroli nad własnym zachowaniem
- Niepowodzenia szkolne
- Środowisko społeczne i modelowanie danych norm zachowań (dom, rodzinny, grupa rówieśnicza)
- Dostęp do środków uzależniających (papierosy, alkohol, substancje psychoaktywne)

Przedstawiony program profilaktyki ma na celu kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania agresji i używek, kształtowanie umiejętności życiowych, jak również zapobieganie sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole. Bazuje na budowaniu porozumienia szkoła - dom – środowisko, ich wspólnej aktywności wychowawczej i partnerstwie w podejmowaniu działań i decyzji wychowawczych przeciw agresji dziecięcej i uzależnieniom.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu:

1. Profilaktyki uniwersalnej, czyli wspieraniu wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań , których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.
2. Profilaktyki selektywnej, czyli wspierania uczniów , którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.
3. Profilaktyki wskazującej, czyli wspieraniu uczniów u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowaniu innych zachowań ryzykownych , które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej-art.72
2. Konwencja o Prawach Dziecka-art.3,art.19,art.33
3. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz.U. z 1996 r.nr 67,poz.329 z późniejszymi zmianami)
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
5. Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
6. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego(Dz.U.nr121 z 2002r.,poz.1037).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996r.nr10,poz.55)
8. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
9. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
10. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2015 poz.1249)

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów oraz kształtowanie ich właściwej postawy wobec zagrożeń.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Promocja zdrowego stylu życia przez właściwą organizację czasu wolnego uczniów, naukę zasad higieny i właściwego odżywiania się.
2. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w podstawowy zasób wiedzy o uzależnieniach i możliwościach uzyskania pomocy.
3. Rozwijanie umiejętności świadomego korzystania ze środków audiowizualnych.
4. Redukowanie zachowań agresywnych uczniów oraz negatywnych skutków. wynikających z zagrożenia dzieci przemocą w szkole i poza nią.
5. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów, szukania rozwiązań w trudnych sytuacjach, kształtowanie poczucia własnej wartości i postępowania w sposób asertywny.
6. Nauka właściwego wyrażania własnych uczuć i emocji.
7. Opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych.
8. Doskonalenie współpracy z rodzicami w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom i rozwiązywania problemów uczniów.
9. Współdziałanie z instytucjami wspierającymi rozwój i wychowanie.
10. Realizowanie wśród uczniów programów profilaktycznych

Dobór celów działań profilaktycznych wynika z przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego.

Diagnoza oparta została na:

-obserwacji zachowań uczniów

-ankietach przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców, nauczycieli oraz niepedagogicznych pracowników szkoły

-wywiadach z rodzicami uczniów

-analizie dokumentacji szkolnej

REALIZACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

lp	Zadania	Zamierzone osiągnięcia	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne i współpracujące
1	Promowanie zdrowego stylu życia.	Uczeń : - zna zasady zdrowego stylu życia; - umie prawidłowo odżywiać się; - stosuje zasady higieny osobistej w życiu codziennym; - bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych;	Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego. Organizacja zajęć pozalekcyjnych , konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań. Przeprowadzenie cyklu pogadanek w klasach I-VI na temat higieny i prawidłowego odżywiania się uczniów. Akcja „ Owoce w szkole” – uczniowie klas I-III. Wykonanie gazetek ściennych o tematyce prozdrowotnej. Przeprowadzenie szkolnego konkursu promującego zdrowy styl życia dla klas I-III „Szanuj zdrowie własne i innych”. Udział uczniów kl. IIIb, III e, IVa i IVb w programie „Chroń się przed kleszczami wszelkimi sposobami”. Udział uczniów klas IV w programie „Trzymaj formę”. Udział uczniów klas I w programie „Klub Bezpiecznego Puchatka”.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pielęgniarka szkolna.

2	Ukazanie uczniom rodzaju zagrożeń, uświadomienie przyczyn i skutków wynikających z nierozważnego zachowania.	Uczeń: - zna rodzaje zagrożeń; - potrafi bezpiecznie poruszać się po drodze; - wie, jak zachować się gdy jest zaczepiany przez nieznajomych; - umie bawić się bezpiecznie; - wie, jak zachować się, kiedy jest sam w domu; - zna zasady umiejętnego reagowania w sytuacjach zagrożenia i udzielania pierwszej pomocy; - pamięta ważne telefony (policja, straż pożarna, pogotowie);	Przeprowadzenie pogadanek w klasach I-VI na godzinach wychowawczych lub lekcjach przedmiotowych („Zasady bezpieczeństwa w drodze do szkoły, w szkole, w drodze ze szkoły, na wycieczkach i imprezach szkolnych”, „Bezpieczeństwo podczas zabaw w domu i na podwórku”, „Jak należy zachować się w kontaktach z nieznajomymi”, „Zły dotyk”, „Znaki ewakuacyjne i przeciwpożarowe, sygnały alarmowe, telefony alarmowe”). Poruszenie tematyki bezpieczeństwa na apelach szkolnych . Przygotowanie apeli: „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”.	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny.

3	Wyposażenie uczniów w podstawowy zasób wiedzy o uzależnieniach i możliwościach uzyskania pomocy.	Uczeń: -zna szkodliwy wpływ nikotyny, alkoholu i środków psychoaktywnych na organizm; -szanuje zdrowie własne i innych ludzi; -wie do kogo zwrócić się o pomoc;	Przeprowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień w ramach godzin wychowawczych w klasach IV-VI („Szkodliwość palenia papierosów”, „Wpływ alkoholu na organizm”, „Skutki uzależnienia od narkotyków i dopalaczy”). Szkolny konkurs profilaktyczny dla klas IV-VI: „STOP UZALEŻNIENIOM”. Zorganizowanie spotkań uczniów klas IV-VI z policjantem na temat konsekwencji zachowań ryzykownych i odpowiedzialności prawnej nieletnich. Przeprowadzenie w klasach „0” zajęć z programu antynikotynowego „Czyste powietrze wokół nas”. Realizowanie elementów programu „ Spójrz Inaczej” w klasach IV-VI Otoczenie indywidualną opieką uczniów, u których wystąpiły zachowania ryzykowne przez wychowawców i pedagoga szkolnego.	Wychowawcy, pedagog, samorząd szkolny, pedagodzy wspomagający

4	Nabycie przez uczniów umiejętności świadomego i bezpiecznego korzystania ze środków masowego przekazu..	Uczeń : -potrafi świadomie i bezpiecznie korzystać ze środków masowego przekazu; - zna zagrożenia płynące z internetu i gier komputerowych;	Edukacja uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z internetu oraz przeciwdziałania uzależnieniom od komputera. Przeprowadzenie zajęć na temat cyberprzemocy.	Nauczyciele informatyki, wychowawcy, pedagog, nauczyciele , rodzice
5	Przeciwdziałanie agresji, przemocy psychicznej, wymuszeniom i kradzieżom.	Uczeń : -nie stosuje przemocy wobec innych; -wie, do kogo może zwrócić się w sytuacjach zagrożenia ze strony innych; -nie aprobeuje zachowań agresywnych;	Szczególna opieka nad uczniami ze skłonnością do zachowań agresywnych. Ustalenie przyczyn agresji i stosowanie różnych form oddziaływań wychowawczych i terapeutycznych. Konsekwentne reagowanie na wszelkie przejawy agresji podczas dyżurów nauczycieli na korytarzach szkolnych. Zapoznanie uczniów z procedurami postępowania z uczniami agresywnymi i przestrzeganie tych zasad. Przeprowadzenie przez wychowawców klas 0-III zajęć przeciwdziałających przemocy i agresji („Dlaczego ważne jest przestrzeganie norm, reguł i zasad?”, „Jak reagować na dokuczanie?”, „Słowa, które ranią”).	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, zaproszeni goście, kółko teatralne.

			Przeprowadzenie zajęć dotyczących przeciwdziałania agresji w ramach godzin wychowawczych lub lekcji przedmiotowych w klasach IV-VI („Sposoby radzenia sobie z przemocą i agresją ze strony innych”, „Jak przyjmować krytykę-rzeczowa dyskusja zamiast rękoczynu”, „Veto wobec agresji i przemocy”). Konkurs plastyczny dla uczniów klas „0” – „STOP PRZEMOCY”. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych przez pedagoga szkolnego (w miarę potrzeb) oraz pedagogów wspomagających.	

6	Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów, szukania rozwiązań w trudnych sytuacjach, kształtowania poczucia własnej wartości, wyrażania postawy asertywnej.	Uczeń : - potrafi rozwiązywać problemy; - radzi sobie w sytuacjach konfliktowych; - ma poczucie własnej wartości; - potrafi zachowywać się asertywnie; - właściwie wyraża swoje uczucia i emocje; -łagodzi stres stosując techniki relaksacyjne;	Przeprowadzenie w klasach IV – VI zajęć rozwijających relacje interpersonalne, kształtujących asertywność i poczucie wartości, uczących właściwego wyrażania własnych uczuć i emocji („Dobry kolega, dobra koleżanka”, „Jestem sobą-umiem powiedzieć tak, umiem powiedzieć nie”, „Moje mocne strony”, „Potrafię rozwiązywać konflikty”). Realizacja zajęć indywidualnych o charakterze terapeutycznym i relaksacyjnym (w miarę potrzeb).	Wychowawcy, pedagog
7	Opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych.	Uczeń : - jest objęty opieką materialną; - ma niezbędne podręczniki i przybory szkolne; -jest objęty opieką pedagogiczną;	Pomoc w zorganizowaniu bezpłatnych obiadów, wyjazdów wakacyjnych i wycieczek, podręczników. Otoczenie opieką pedagogiczną uczniów z rodzin dysfunkcyjnych.	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog , nauczyciele, rodzice.

8	Rozpoznawanie sytuacji domowej uczniów i pedagogizacja rodziców - zagadnienia dotyczące uzależnień, przemocy i agresji.	Rodzice : -mają wiedzę na temat uzależnień i mechanizmów agresji; -korzystają z pomocy i wsparcia ze strony wychowawców i pedagoga szkolnego;	Poruszanie podczas spotkań z rodzicami tematów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy i agresji (pogadanka „Co rodzice powinni wiedzieć o agresji”, „Odpowiedzialność prawna za czyny dziecka”). Informowanie uczniów i rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Przygotowanie i udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i umieszczenie ich w zakładce na stronie szkoły Zapewnienie stałego przepływu informacji między szkołą a rodzicami. Zapewnienie w planie pracy pedagoga szkolnego możliwości kontaktu z rodzicami. Współpraca z instytucjami wspomagającymi pracę profilaktyczną szkoły (policją, kuratorami sądowymi, poradnią, opieką społeczną, samorządem lokalnym.	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, administrator strony internetowej szkoły zaproszeni goście.

9	Doskonalenie wiedzy nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej.	Nauczyciele: -wiedzą jak podejmować szkolną interwencję profilaktyczną, - większa grupa nauczycieli jest przygotowana do realizowania programów profilaktycznych, - zwracają szczególną uwagę na uczniów z rodzin dysfunkcyjnych, podejmują współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę,	Przestrzeganie procedur reagowania w przypadku ryzykownych zachowań uczniów. Przygotowanie materiałów dotyczących przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom i udostępnianie ich w pokoju pedagoga szkolnego. Lektura miesięcznika „Głos pedagogiczny” przez nauczycieli (biblioteka szkolna). Szkolenie dla nauczycieli i innych pracowników szkoły przeprowadzone przez PPP w Węgrowie „, Agresja i przemoc w szkole” lub „, Substancje psychoaktywne- nowe środki, przeciwdziałanie, pomoc, interwencja”	Dyrekcja, zaproszeni goście

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Szkolny Program Profilaktyki jest programem otwartym i będzie modyfikowany w zależności od wyników ewaluacji.

Ewaluacji dokonuje zespół powołany przez dyrekcję szkoły. Na początku każdego roku szkolnego zespół ten opracowuje ewentualne zmiany i zapoznaje z nimi Radę Pedagogiczną.